



# Újlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2022. március

Dsida Jenő:

## Egyszerű vers a kegyelemről

Csodákat próbáltam:  
arannyal, ezüsttel  
hívtam a népeket,  
jöjjenek énhozzám!  
Hiába, hiába,  
az arany nem kellett,  
az ezüst nem kellett,  
nem jöttek énhozzám.

Elmondtam naponta  
tíz hegyibeszédet,  
gyönyörű szavakat,  
igéző szavakat,  
hiába, hiába:  
egy fül sem fülélt,  
egy szív sem szívelte  
a hegyibeszédet.

Tűzet is akartam  
rakni az erdőben:  
nyulacska ne fázzék,  
őzike ne fázzék, -  
hiába, hiába!  
Gyújtófám kilyobbant  
és a tűz nem akart  
gyúlni az erdőben.

...S egyszer csak maguktól  
gyűlnek az emberek,  
együgyű szavamtól  
sírásra fakadnak,  
ránézniem alig kell  
s a tűz is felszökken, -  
az Úr áll mögöttem.



## Az igazi böjt

Közeledik a nagyböjt, s ilyenkor vegyes érzések kavarghatnak bennünk. Egyrészt vágyakozunk rá, másrészt egy kicsit félünk is tőle. Vágyakozunk rá, mert abban bízunk, hogy több időnk lesz szembenézni önmagunkkal. Az élet ugyanis sodor minket, és bár időnként a tükörben látjuk is arcunkat, mégsem merünk szembenézni gondolatainkkal. Ezek közé a gondolatok közé tartozhatnak például azok a problémák, amelyek ugyan naponta jelentkeznek, mégis reméljük, hogy egyszer talán majd megoldódnak maguktól,

vagy pedig (önmagunkat nyugtatva) nem tartjuk még érettnek az időt, hogy foglalkozzunk velük. Az örömet az jelentheti számunkra, hogy a nagyböjtben egy szentgyónás alkalmával kimondjuk ezeket a gondolatokat, megtaláljuk a válaszokat és a lelkünk is megnyugszik. De ugyanakkor lehet bennünk félelem a böjttől. Gyenge teherbírásunk elbírja-e egy nagyobb teher felvételét? Fogjuk-e bírni annak súlyát, ha lemondunk a húsról, az édességről vagy a napi kávéról, ami már szinte hozzátartozik az életünk menetéhez? Vagy ugyanúgy kudarcot vallunk, mint az elmúlt években? Az elővételezett örömhöz tehát hozzávegyül a kudarcoktól való félelem is.

Ezeken töprengve felmerülhet bennünk a kérdés: A végtelenül jóságos Isten valóban olyan böjtöt kíván tőlünk, amely szorongást vált ki bennünk? Ha a Szentírást olvassuk, felfedezhetjük, hogy ezek a gondolatok nemcsak minket kísértenek, hanem eleinket is. Izajás próféta a kételkedők felé így közvetíti az Úr akaratát: „Tudjátok, milyen az a böjt, amelyet én kedvelek? Ezt mondja Isten, az Úr: Törd össze a jogtalan bilincseket, és oldd meg az iga köteleit! Bocsásd szabadon az elnyomottakat, törj össze minden igát! Törd meg az éhezőnek kenyeredet, és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba. Ha mezítelent látsz, öltöztess föl, és ne fordulj el embertársad elől! Akkor majd felragyog világosságod, mint a hajnal, és a rajtad ejtett seb gyorsan beheged.” (Iz 58, 6-8). Jézus pedig így tanít a hegyi beszédben: „Amikor pedig te böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van; és Atyád, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked.” (Mt 6,17-19).

Ezeket a szentírási idézeteket hallva felismerhetjük, hogy a keresztény böjt középpontjában nem az önmagtagadás, hanem a szeretet áll. Amikor böjtölünk, ne azzal legyünk elfoglalva, hogy az ételről vagy más értékről lemondva most milyen nagy áldozatot hozunk. Ezek a gondolatok fárasztanak és önteltté is tehetnek minket. Sokkal inkább arra törekedjünk, hogy lelkileg kiéhezve szemléljük Jézust, hogy áldozatos szeretete miként tárulkozott fel előttünk. Nemcsak a keresztúton, hanem akkor is, amikor önző érdekemberek előtt a másokra figyelő szeretetről beszélt, és elutasításban volt része. Izajás próféta tanítását olvasva pedig tudjuk megtörni a kenyeret az éhezőnek, tudjuk a hajléktalan embert – legalább – a szívünkbe fogadni, vagy tudjuk felöltöztetni a meztelent nemcsak már levetett ruháinkba, hanem olyan öltözetbe, amely megvédi lelkét is a fürkésző, kaján tekintetektől. Ezekről a böjti cselekedetektől nem kell félünk, ezek nem fognak fárasztani minket, hanem megtisztítják lelkünket. Így készülünk az előttünk álló kegyelmi időre, és akkor bízhatunk benne, hogy Jézus feltámadását is kellőképpen ünnepelni tudjuk.

Ferenc atya

## Szinodális kérdések és válaszok

Február 8-án és 15-én tárgyalta a képviselőtestület a szinodális kérdőív kérdéseit a munkacsoportok által beküldött vélemények alapján. A második ülésen azok is részt vehettek, akik e közös munka iránt érdeklődnek.

A *Kisebbségek és periférián élők* témát tárgyalva megtudtuk, hogy a Karitás munkacsoport a rejtett szegénységben élők megsegítését is célul tűzte ki, ezért tervezik felvenni a kapcsolatot az egyházi és világi karitatív szervezetekkel.

A *Jelenlétünk a médiában* témakörben elhangzott, hogy a „plébániai média” igen sokrétű, ide tartozik az Újlaki Hangok, a plébániai hírlevél, honlap, facebook, könyvtár, faliújságok és a két éve működő információs szolgálat, mindezek az Információs munkacsoport gondozásában. Itt merült fel, de általánosan elmondható, hogy jó lenne minél több fiatal bevonni a feladatok ellátásába, a szolgálattevők új generációját ki kellene nevelni.

A *Liturgikus életünk* témakör tárgyalásánál a képviselők továbbra is a fiúk ministrálását támogatták, hiszen a ministrálás lehet az első lépés a későbbi papi hivatás felé, a lányoknak pedig javasolják, hogy a gitáros énekkar soraiban vállaljanak szolgálatot. Az olvasmány és a szentlecke felolvasását viszont előzetes felkészülés után a szentmisén résztvevő férfiak és nők is végezhetnék. Felmerült egy felolvasó csoport szervezése is. A gyónás szentségének gyakorlására Ferenc atya bűnbánati liturgiák szervezését tervezi az esperesi kerületen belül. Ezen kívül mindkét atya több gyónási időpontot is meg fog adni. – A kórusok szívesen növelnék létszámukat az újlaki hívek köréből, ezúton is kérjük, hogy aki ehhez kedvet érez, jelentkezzen a kórusvezetőknél.

A *Missziós tevékenységünk* témakörben elsősorban a hitoktatás helyzete került megtárgyalásra. A jelenlevők támogatták, hogy az iskolai hitoktatók lehetőleg a plébánia hívei közül kerüljenek ki, valamint a plébániai hitoktatás megszervezését. Az Ürömi úti kápolnát ismét meg fogjuk nyitni a nagyböjti időben reggelként, hogy az iskolába menő gyerekek és szüleik betérhessenek egy rövid imára. – Plébániai házaspárokat fogunk bevonni a jegyesoktatásba.

Az *Ökumenikus kapcsolataink* témakör tárgyalásánál elhangzott, hogy az ökumenikus kapcsolatok, egymás terveinek, nyilvános megjelenéseinek ismerete lehetővé teszi, hogy közösen lépünk fel olyan esetekben, amikor a keresztény értékeket támadás éri.

## Keresztény szófejtés

### ambó

szavunkon talán sokan érezzük, hogy az elmúlt néhány évtized szava, és a múlt század közepén a szó éppúgy nem volt használatban, mint az általa jelölt fogalom. Jelentése ugyanis: „emelvény a szentély és a templomhajó határán a felolvasók és az énekesek számára. Az ókeresztény bazilikában az ambóról olvasott a lektor és a diákonus, itt énekelték a *graduale* és a *tractus* szóloít” (Magyar Katolikus Lexikon). Funkcióját a megelőző századokban nagyrészt a szószék látta el, az ambó a liturgikus reformmal jött újra szokásba mint az igeliturgia helye. Használatát elősegítette a hangközvetítés egyre fejlődő technikája.

Az *ambó* szó görög eredetű és a latinon keresztül nemzetközi szóvá vált. Eredete az  $\alpha\nu\beta\alpha\iota\nu\omega$  (=anabainō) ’fölmegyek’ igére vezethető vissza; a szókezdő  $\alpha\nu\alpha$ - $\beta$ - egyes nyelvjárásokban  $\alpha\mu\beta$ -ra rövidült. Az  $\alpha\mu\beta\omega\nu$  (=ambōn) görög főnév tehát jelentette ’azt, amire fölmegyek’ vagyis ’kiemelkedést, domborulatot’, az egyházi latinban használatos *ambo* alak pedig elsősorban ’templomi emelvényt’. Érdekes Pápai Páriz Ferenc több mint 300 éves szótárát idézni: „Ambo, -önis: m. 3. *Hegy teteje, Prédikáló-βék.*”

Az igazsághoz tartozik, hogy van (volt?) egy másik *ambó* szavunk is. Ez is a görögből ered, az  $\alpha\mu\phi\omega$  (=amphō) jelentése ’mindkettő, →két találat’. Ez is latin szóként (*ambo*) terjedt el és vált szinte a lottózás szakkifejezésévé. Nálunk manapság nemigen hallani; osztrák formája, az *Ambe* szintén elavultnak számít. Olaszul viszont példamondat a szótárban: *ho vinto un ambo al lotto*. Kettesem volt („kettést nyertem”) a lottón...

Szaszovszky József

A *Tanácsadó testületek, vezetés* témakörben szó esett a képviselőtestület és a munkacsoportok összehangolt munkájának javításáról, a fiatal családok javaslatainak figyelembevételéről, valamint arról, hogy az Egyháznak hit és erkölcs kérdéseiben világos válaszokat kell adnia.

A *Képzések* témakörben megállapítást nyert, hogy ifjúsági vezetők képzésére szükség van a főegyházmegye keretein belül. A felnőttképzéseknél az egyetemi képzéseken túl rövidebb képzésekre is igény lenne, olyanokra, amelyek a megélhetést biztosító munkájuk, vagy a gyermeknevelés mellett részidőben végezhető önkéntes munkára készíti fel a résztvevőket.

A *Közösségek* témakörében igényként fogalmazódott meg, hogy a hívők jobban ismerjék meg a plébániai közösségeket, valamint hogy a szentmisén résztvevők jobban ismerjék egymást. E célból a vasárnapi szentmisék után rövid kávézós-teázós összejövetelek tartása merült fel, aminek van is hagyománya plébániánkon.

H.Z.E.

## Lehetőségek csendes nagyböjti készülétre

„A csönd nem hiány. Ellenkezőleg, egy jelenlét megnyilvánulása, mégpedig az összes közül a legintenzívebbé.” (Robert Sarah bíboros)

Minden egyéni vagy közösségi szolgálat, szeretetcselakedet alapja az együttlét az Úrral, aki „a rejtekben is lát.” Az imatálalkozás nem automatikus, időt kell áldozni rá, lehetőséget adni az Úrnak, elcsendesedni. Az otthoni imaidők mellett a mostani nagyböjtben az alábbi lehetőségekkel szeretnénk segíteni.

**Nyitott templom:** A szinodusi úttal kapcsolatos visszajelzések egyike kezdeményezte a templom időnkénti teljes nyitvatartását. Ezt az igényt meghallgatva próbaképpen nagyböjt első és ötödik vasárnapján (március 6. és április 3.) a ½ 11-es és az esti 6-os szentmise között a templom nyitva lesz. Ritka kincs az üres templom, ebéd előtt, ebéd után most lehetőség van betérni egy rövidebb vagy hosszabb csendre.

**Csendes szentségimádás:** Ugyanezen vasárnapokon délután ½ 5-től ½ 6-ig csendes szentségimádás is lesz templomunkban, ½ 6-tól pedig a szokásos esti dicsőretet imádkozzuk el. Az Oltárszentség imádása olyan minőségi csendre hív meg, amely lehetővé teszi, hogy egy kicsit belépünk Isten csendjébe. A szentségimádás csendje a bensőséges szeretet csendje.

**Nyitott kápolna:** 2019-ben elhunyt testvérünk, Balthazar Zsolt és felesége, Kati kezdeményezését újraélesztve minden hétköznap reggel ¼ 8 és 8 óra között kinyitjuk az Ürömi úti Kármelhegyi Boldogasszony kápolnát. Ide elsősorban a közeli iskola tanulói, illetve szüleik térhetnek be egy napkezdő imádságra.

„Jézus maga mutatja meg az embereknek, hol is van a magány és a csönd. Ez elsősorban a szobánk intimitása, amikor becsukjuk az ajtót, hogy egyedül legyünk az Istennel való meghitt párbeszéd titkában. Ilyen egy kápolna félhomálya, a magány, a csönd és a bensőségesség helye, ahol a minden jelenlét Jelenléte, az Eucharisztikus Jézus vár minket. [...] Ezek az Isten házai, a templomaink. Ha a papok és a hívek tisztelik szakrális jellegüket, nem válnak múzeumká, előadó- vagy koncertteremmé, hanem az imádságnak és egyedül Istennek fenntartott szent helyek maradnak.” (Robert Sarah: A csönd ereje. SZIT, Bp. 2018, 105. 1.)

Büki Balázs, az Evangelizációs munkacsoport vezetője

## A képviselőtestület február 8-i üléséről

A bevezető imádság után Ferenc atya elmondta, hogy az idej költségvetés-tervezet a Gazdasági Tanács, valamint könyvelőnk, Nagy Margit segítségével készült, aki az ülésen meghívott vendégként részt vett a zárszámadás-költségvetés napirendi pont meg tárgyalásánál. A tervezetben érvényesült a szinodális folyamat szemléletmódja is.

A 2021. évi zárszámadról elmondható, hogy összességében pozitív mérlegű volt, azaz a bevételeink meghaladták kiadásainkat. A részletes áttekintésből kiderült, hogy a covid járvány a múlt évben is éreztette hatását gazdasági szempontból is, de a tervezetnél kevesebb perselypénzt kiegyensúlyozták az átutalással érkező adományok. Az egyházmegyei gyűjtések (katolikus iskolák, Szentföld, Péter fillérek, missziós, valamint karitás célokra) az előző évekhez hasonlóan 2021-ben is a tervezetnek megfelelően teljesültek, az idej költségvetésben is ezeket a sárokszámokat tervezzük (alkalmanként 200-300 eFt). Külön kell szólnunk a Szent Antal persely bevételéről, amelynek egy kis részét továbbítanunk kell az egyházmegyei karitás számára, a másik részéből tudjuk támogatni plébániánk rászorultjait. Sajnos itt a tervezetnél kevesebb volt a bevétel, a templomunk bal



oldali hátsó oltaránál álló Szent Antal szobor perselyébe mostanában egyre kevesebben adakoznak. Ezúton is kérjük, hogy aki a rászorultak megsegítésére szeretne adakozni, ebbe a perselybe helyezze adományát.

A 2022-es költségvetés készítésénél a plébánia fenntartási költségeire a tavalyinál többet irányoztunk elő. Az alkalmazottak 7%-os fizetésemelése szerepel a tervekben, valamint egy részmunkaidős gondnok alkalmazása is. A templom és a plébánia felújítási munkáira a bevételeinket meghaladó összeget tervezünk, amelyet egyrészt a II. és III. kerületi önkormányzat adományaiból, másrészt a plébánia előző évekből megmaradó maradványából kívánjuk fedezni. A legnagyobb beruházás ebben az évben a plébánia és a közösségi ház ereszcatornáinak cseréje lesz.

A 2021. évi zárszámadást és a 2022. évi költségvetést az ismertetés és meg tárgyalás után az ülésen résztvevő 13 képviselő egyhangúlag megszavazta.

Ezután belekezdett a testület a szinodális kérdőívre beérkező válaszok megbeszélésébe, melyeket teljes körűen egy héttel később tárgyalta. A befejező ima után az Úr áldásával tértek haza a képviselők.

H.Z.E.

## Plébániánk rendszeres programjai

### Miserend:

Újlaki plébániatemplom:

hétköznapokon: 6<sup>30</sup> és 18<sup>00</sup>,  
vasárnap: 9<sup>00</sup>, 10<sup>30</sup>, 18<sup>00</sup>

Szent Mihály kápolna:

minden hó első vasárnapján és  
18-án 16<sup>00</sup>



**Iroda:** (1023 Bp., Bécsi út 32. Tel: 335-3573):  
hétfőn és pénteken: 10<sup>00</sup>-tól 12<sup>00</sup> óráig,  
kedd, szerda, csütörtök: 16<sup>00</sup>-tól 18<sup>00</sup> óráig.

**Szentségimádás:** minden csütörtökön és minden  
hónap első szombatján az esti misék után 19<sup>30</sup>-ig.

**Zsolozsma:** nagyböjtben kedden és pénteken  
laudes 7<sup>00</sup>, vasárnap vesperás 17<sup>30</sup>, minden hónap  
27-én Szent Margit vesperás 17<sup>30</sup>.

**Gyermekeinkért** ajánljuk fel minden hónap 21-én  
a 18<sup>00</sup> órai szentmisét (vasárnap esetén a 9-es misét).

**Gyermekek váró házaspárokért** ajánljuk fel  
minden hónap első szombatján a 18<sup>00</sup> órai misét.

**Rózsafüzér:** március keddi napjain 17<sup>30</sup>-tól a  
templomban.

**Könyvtár:** vasárnap 9<sup>45</sup> és 10<sup>30</sup> között.

**Bibliaóra** minden hétfőn 19<sup>00</sup> órakor a Szent  
Margit teremben.

**Sarlós Boldogasszony Kórus:** próbák hétfőn és  
csütörtökön a Szent István teremben 19<sup>00</sup> órától.

**Ministránsglorkozás:** minden hétfőn 17<sup>00</sup>-  
17<sup>45</sup>-ig a Szent Margit teremben.

**Nyugdíjasklub:** március 1-jén és 22-én 10 óra-  
kor a Szent Margit teremben.

**Dúdoló:** zenés foglalkozás 4 éven aluli gyerekek-  
nek és kísérőjüknek minden csütörtökön 10 óra-  
kor a Szent Margit teremben.

## Családi események

**Megszületett:** február 1-jén Szabó  
András és Udvary Orsolya harmadik  
gyermek, Rebeka Rozália



**Halottaink:** Molnár Imréné Ilona (97),  
dr. Hermann Imre (76), Bencze László-  
lóné Erzsébet (82), Hámori Róbert (64)

## Hírek

**Hamvazószerda** idén március 2-a, a nagyböjt kezdete, szigorú böjti nap. Ezen a napon és az ezt követő vasárnapon a szentmisék végén hamvazás lesz.

**Keresztutat** járunk nagyböjt pénteki napjain 17.30-kor a templomban.

Március 25-e Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. Az ünnephez kapcsolódóan a reggeli (közvetített) szentmisén lesz a **lelki örökbefogadás**, ekkor vállalhatjuk, hogy 9 hónapon keresztül naponta imádkozunk egy veszélyben levő magzatért.

## Egyházzenei hangverseny

Lipták Mária tanárnő tanítványai szívet gyönyörködtető hangversenyt adtak templomunkban február 14-én az esti szentmise után. Többek között Bach, Händel, Vivaldi művek hangzottak el Szebenyi Katalin, Szlávik Máté, és Koncz Ádám, képviselőtestületünk tagjának előadásában, orgonán közreműködött Horváth Márton Levente.

## Az Újlaki Karitászfelhívása

Felhívjuk a rászoruló kisgyermekes családok figyelmét, hogy a DM Magyarország és a Katolikus Karitászfelhívás együttműködésében 2022-ben is elindult az *Együtt a babákért* elnevezésű program, melynek keretében az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászfelhívás Központja több hónapra elegendő pelenka adománnyal tudja segíteni a rászoruló kisgyermekes családokat.

A pelenka-kérelmek befogadására 2022. augusztus 15-ig van lehetőségünk. A támogatási kérelem kizárólag a plébániai karitászcsoporton keresztül, csoportvezetői vagy plébánosi ajánlással adható be, ezért kérjük, amennyiben családja költségvetésében segítséget jelentene a meghirdetett pelenka-támogatás, jelezze az Újlaki Karitászfelhívás csoportnak a [karitasz@ujlakitemplom.hu](mailto:karitasz@ujlakitemplom.hu) email címen. Ezt követően az Újlaki Karitászfelhívás munkatársai felveszik Önnel a kapcsolatot, továbbítják a kérelmezéshez szükséges dokumentumokat és a felmerülő kérdések megválaszolásában segítséget nyújtanak.

A világ az isten kertje;  
Gyom s virág vagytok ti benne,  
Emberek!  
Én a kertnek egy kis magja,  
De az úr ha pártom fogja:  
Benne gyom tán nem leszek.

Petőfi



## Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Budapest-Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

**e-mail cím:** [ujlakahangok@ujlakitemplom.hu](mailto:ujlakahangok@ujlakitemplom.hu)

**Szerkesztő:** Szaszovszky József, **műszaki szerkesztő:** Havasiné Zentai Edit

**Felelős kiadó:** Beran Ferenc plébános